

ЗАТВЕРДЖУЮ
Директор ВОЕНЦ
В. Остапчук
В. ОСТАПЧУК

ПОЛОЖЕННЯ
**про дистанційне навчання у Волинському обласному еколого-
натуралістичному центрі Волинської обласної ради**

СХВАЛЕНО
Педагогічною радою
Волинського обласного еколого-натуралістичного
центру Волинської обласної ради
Протокол №15 від 13.10.2023

I. Загальні положення

1.1. Це Положення визначає основні засади організації та запровадження дистанційного навчання у Волинському обласному еколого-натуралістичному центрі Волинської обласної ради. Розроблено відповідно до Положення про дистанційне навчання (наказ Міністерства освіти і науки України 25.04.2013 № 466, зареєстрований в Міністерстві юстиції України 30 квітня 2013 р. за № 703/23235.) та Концепції розвитку дистанційної освіти в Україні, затвердженої 20 грудня 2000р. МОН України.

Під дистанційним навчанням розуміється індивідуалізований процес набуття знань, умінь, навичок і способів пізнавальної діяльності людини, який відбувається в основному за опосередкованої взаємодії віддалених один від одного учасників навчального процесу у спеціалізованому середовищі, яке функціонує на базі сучасних психолого-педагогічних та інформаційно-комунікаційних технологій.

Це Положення поширюється на всі форми дистанційного навчання у Волинському обласному еколого-натуралістичному центрі Волинської обласної ради (далі - ВОЕНЦ);

Метою дистанційного навчання є надання освітніх послуг шляхом застосування у навчанні сучасних інформаційно- комунікаційних технологій за певними освітніми або освітньо- кваліфікаційними рівнями відповідно до державних стандартів освіти; за програмами підготовки учнівської молоді до набуття певних знань і навичок, здобуття професійних умінь, підвищення фахової майстерності та підготовки до вступу у заклади вищої освіти (далі – ЗВО).

Завданням дистанційного навчання є забезпечення для молодої людини можливості реалізації конституційного права на здобуття освіти та професійної кваліфікації, підвищення кваліфікації незалежно від статі, раси, національності, соціального і майнового стану, роду та характеру занять, світоглядних переконань, ставлення до релігії, віросповідання, стану здоров'я, місця проживання відповідно до їх здібностей.

У цьому Положенні терміни і поняття вживаються у таких значеннях:

асинхронний режим - взаємодія між суб'єктами дистанційного навчання, під час якої учасники взаємодіють між собою із затримкою у часі, застосовуючи при цьому електронну пошту, форум, соціальні мережі, інші онлайн канали мережі інтернет;

веб-ресурси навчальних програм, у тому числі дистанційні курси, систематизоване зібрання інформації та засобів навчально- методичного характеру, необхідних для засвоєння навчальних програм, яке доступне через Інтернет (локальну мережу) за допомогою веб-браузера та інших доступних користувачеві програмних засобів;

веб-середовище дистанційного навчання - системно організована сукупність веб-ресурсів навчальних програм, програмного забезпечення управління веб-ресурсами, засобів взаємодії суб'єктів дистанційного навчання та управління дистанційним навчанням;

дистанційна форма навчання - форма організації навчального процесу у ВОЕНЦ, яка забезпечує реалізацію дистанційного навчання та передбачає можливість отримання випускниками документів державного зразка про відповідний освітній або освітньо- кваліфікаційний рівень;

інформаційно-комунікаційні технології дистанційного навчання - технології створення, накопичення, зберігання та доступу до веб- ресурсів (електронних ресурсів) навчальних програм, а також забезпечення організації і супроводу навчального процесу за допомогою спеціалізованого програмного забезпечення та засобів інформаційно-комунікаційного зв'язку, у тому числі Інтернету;

психолого-педагогічні технології дистанційного навчання - система засобів, прийомів, кроків, послідовне здійснення яких забезпечує виконання завдань навчання, виховання і розвитку особистості;

синхронний режим - взаємодія між суб'єктами дистанційного навчання, під час якої всі учасники одночасно перебувають у веб-середовищі дистанційного навчання (чат, аудіо-, відеоконференції, соціальні мережі тощо);

система управління веб-ресурсами навчальних програм - програмне забезпечення для створення, збереження, накопичення та передачі веб-ресурсів, а також для забезпечення авторизованого доступу суб'єктів дистанційного навчання до цих веб-ресурсів;

система управління дистанційним навчанням - програмне забезпечення, призначене для організації навчального процесу та контролю за навчанням через Інтернет та/або локальну мережу;

суб'єкти дистанційного навчання - особи, які навчаються (вихованець, слухач, учень), та особи, які забезпечують навчальний процес за дистанційною формою навчання (педагогічні та науково- педагогічні працівники, методисти, тренери, керівники гуртків тощо);

технології дистанційного навчання - комплекс освітніх технологій, включаючи психолого-педагогічні та інформаційно-комунікаційні, що надають можливість реалізувати процес дистанційного навчання у навчальних закладах та наукових установах.

II. Реалізація дистанційного навчання

Дистанційне навчання реалізовується шляхом:

використання технологій дистанційного навчання для забезпечення навчання в різних формах.

Дистанційна форма навчання у ВОЕНЦ запроваджується відповідно до рішення педагогічної ради, погодженого з органом управління освітою та за наявності кадрового і системотехнічного забезпечення, визначеного ВОЕНЦ згідно з розділом V цього Положення.

Для організації дистанційного навчання ВОЕНЦ може створювати у своєму складі групи з дистанційною формою навчання за погодженням з органом управління освітою.

Дистанційне навчання організовується відповідно до робочих навчальних планів ВОЕНЦ, що затверджуються наказом керівника ВОЕНЦ за погодженням з органом управління освітою.

Дистанційне навчання організовується для вихованців, які:

з будь-яких причин (стан здоров'я, проживання за межею пішохідної доступності до ЗПО, надзвичайні ситуації природного або техногенного характеру, карантин, воєнний конфлікт, проживання (перебування) за кордоном (для громадян України), на тимчасово окупованій території України або у населених пунктах, на території яких органи державної влади тимчасово не здійснюють або здійснюють не в повному обсязі свої повноваження, тощо) не можуть відвідувати навчальні заняття в ВОЕНЦ;

Кількість вихованців ВОЕНЦ, що навчаються за дистанційною формою, визначається відповідно до рішення дирекції ВОЕНЦ в межах законодавчо встановленого обсягу підготовки (перепідготовки, підвищення кваліфікації, спеціалізації) за очною формою навчання.

При цьому норматив чисельності вихованців що навчаються у ВОЕНЦ за дистанційною формою, повинен відповідати нормам Закону України «Про позашкільну освіту» та Положення про позашкільний навчальний заклад, затвердженого постановою Кабінету Міністрів України від 6 травня 2001 року № 433 (із змінами).

Веб-ресурси, що використовуються у ВОЕНЦ для забезпечення навчального процесу за дистанційною формою навчання, мають проходити процедуру перевірки у даному закладі. Перевірка веб-ресурсів здійснюється також цим закладом освіти.

Технології дистанційного навчання під час організації та забезпечення гуртової або індивідуальної форм навчання можуть використовуватись у ВОЕНЦ за наявності відповідного кадрового та системотехнічного забезпечення.

Рішення щодо використання технологій дистанційного навчання у навчальному процесі ВОЕНЦ приймається дирекцією.

III. Особливості організації навчального процесу за дистанційною формою навчання

Основними видами навчальних занять за дистанційною формою навчання є: лекція, веб-семінар, практичні заняття, лабораторні заняття, консультації та інші.

Заняття проводяться з вихованцями дистанційно у синхронному або асинхронному режимі відповідно до навчального плану.

Отримання навчальних матеріалів, спілкування між суб'єктами під час навчальних занять, що проводяться дистанційно, забезпечується передачею відео-, аудіо-, графічної та текстової інформації у синхронному або асинхронному режимі.

Практичне заняття, яке передбачає виконання практичних робіт, відбувається дистанційно в асинхронному режимі. Окремі практичні завдання можуть виконуватись у синхронному режимі, що визначається навчальною програмою.

Заняття, які потребують опанування вихованцями творчих здібностей проводиться або транслуються зі спеціально обладнаних навчальних кабінетів, лабораторій або дистанційно з використанням відповідних віртуальних тренажерів і відеофрагментів.

До інших видів навчальних занять при здійсненні навчального процесу

можуть відноситись ділові ігри, виконання проектів у групах тощо. Ці види навчальних занять можуть проводитись дистанційно у синхронному або асинхронному режимі, що визначається навчальною програмою.

Усі контрольні заходи у ВОЕНЦ здійснюються відповідно до рішення навчального закладу дистанційно з використанням можливостей інформаційно-комунікаційних технологій, зокрема відеоконференц- зв'язку за умови забезпечення аутентифікації того, хто навчається, або очно.

Випускникам, які в установленому порядку склали кваліфікаційні іспити по завершенню дистанційного навчання, видається документ про позашкільну освіту, згідно зі статті 18 Закону України «Про позашкільну освіту».

IV. Особливості організації навчального процесу з використанням технологій дистанційного навчання

У ВОЕНЦ використання технологій дистанційного навчання зорієнтоване насамперед на такі категорії вихованців:

особи з особливими потребами;

обдаровані діти та молодь, які спроможні самостійно або прискорено опанувати навчальні програми;

особи, які проживають у географічно віддалених і важкодоступних до ВОЕНЦ населених пунктах;

учасники освітнього процесу, які за умовами праці перебувають тривалий час за межами населеного пункту, де розташований ВОЕНЦ, та які за сімейними обставинами не можуть систематично відвідувати заклад позашкільної освіти;

особи, які бажають отримати додаткові знання паралельно з основним навчанням;

особи, що перебувають на зоні, де здійснюються карантинні заходи, які унеможливають вільне пересування місцевістю;

особи, які готуються до вступу до ЗВО.

Технології дистанційного навчання можуть використовуватись ЗПО при проведенні занять через мережу Інтернет під час карантину; під час хвороби вихованців; виконанні науково- дослідницьких робіт; участі у дистанційних олімпіадах, конкурсах; отриманні консультацій тощо.

Професійно-практична підготовка вихованців здійснюється за дистанційною формою у вигляді виробничого навчання, практики і проводиться у навчально-виробничих підрозділах (платформи), навчальних господарствах із використанням технологій дистанційного навчання за наявності відповідних веб-ресурсів і можливостей доступу до них.

Навчання осіб із особливими потребами (у тому числі з порушеннями зору, слуху, опорно-рухового апарату, психічними розладами) передбачає залучення додаткових технологій дистанційного навчання при здійсненні всіх видів підготовки, включаючи професійно-практичну, з урахуванням особливостей розвитку вихованців.

У ВОЕНЦ при організації навчального процесу за будь-якою формою навчання технології дистанційного навчання можуть використовуватись для методичного та дидактичного забезпечення навчальних занять.

V. Забезпечення дистанційного навчання

Науково-методичне забезпечення дистанційного навчання включає:
методичні (теоретичні та практичні) рекомендації щодо розроблення та використання педагогічно-психологічних та інформаційно-комунікаційних технологій дистанційного навчання;

критерії, засоби і системи контролю якості дистанційного навчання;
змістовне, дидактичне та методичне наповнення веб-ресурсів (дистанційних курсів) навчального плану або навчальної програми підготовки.

Педагогічні, науково-педагогічні працівники, методисти та керівники гуртків ВОЕНЦ, в яких організована дистанційна форма навчання, повинні підвищувати свою кваліфікацію щодо організації та володіння технологіями дистанційного навчання.

Системотехнічне забезпечення дистанційного навчання включає:

апаратні засоби (персональні комп'ютери, мережеве обладнання, джерела безперебійного живлення, сервери, обладнання для відеоконференц-зв'язку тощо), що забезпечують розроблення і використання веб-ресурсів навчального призначення, управління навчальним процесом та необхідні види навчальної взаємодії між суб'єктами дистанційного навчання у синхронному і асинхронному режимах;

інформаційно-комунікаційне забезпечення із пропускнуою здатністю каналів, що надає всім суб'єктам дистанційного навчання навчального закладу цілодобовий доступ до веб-ресурсів і веб-сервісів для реалізації навчального процесу у синхронному та асинхронному режимах;

програмне забезпечення загального та спеціального призначення (у тому числі для осіб з особливими потребами), яке має бути ліцензійним або побудованим на програмних продуктах з відкритими кодами.

Освітні програми, за якими організовується дистанційне навчання, можуть містити:

методичні рекомендації щодо їх використання, послідовності виконання завдань, особливостей контролю тощо;

документи планування навчального процесу (навчальні програми, навчально-тематичні плани, розклади занять);

відео- та аудіозаписи занять тощо; мультимедійні лекційні матеріали;
термінологічні словники;

практичні завдання із методичними рекомендаціями щодо їх виконання;
віртуальні лабораторні роботи із методичними рекомендаціями щодо їх виконання;

віртуальні тренажери із методичними рекомендаціями щодо їх використання;
пакети тестових завдань для проведення контрольних заходів, тестування із автоматизованою перевіркою результатів, тестування із перевіркою викладачем;

ділові ігри із методичними рекомендаціями щодо їх використання; електронні бібліотеки чи посилання на них;

бібліографії;

дистанційний курс, що об'єднує зазначені вище веб-ресурси навчальної програми за єдиним педагогічним сценарієм;

інші ресурси навчального призначення.

Перелік веб-ресурсів навчальних програм, необхідних для забезпечення дистанційного навчання, визначається навчальним закладом залежно від його профілю.

Для забезпечення дистанційного навчання навчальний заклад може створювати власні веб-ресурси або використовувати інші веб-ресурси, які підлягають перевірці у цьому навчальному закладі.